

عمار؛ جشنواره‌ای برای مردم

جشنواره مردمی عمار امسال ود ۱۳سالگی خود توانسته ارتباط خوبی میان انقلاب اسلامی و سینما رقم بزند. این جشنواره پس از عبور از فراز و نشیب‌های بسیار، امروز دیگر به لحاظ کمی و کیفی به سطحی موجه از نظر ساختاری و محتوایی رسیده است. وجه تمایز جشنواره عمار با دیگر جشنواره‌ها زیاد است؛ از جمله این‌که جشنواره عمار، اکران‌های مردمی دارد.

در دوره اول کارش را با ۳۰ شهر آغاز کرد، آرام‌آرام پرتعداد شهرها و حتی روستاهایی که میزبان جشنواره عمار بودند افزوده شد و اکران مردمی عمومی آثار برگزیده این جشنواره در اقصی نقاط کشور رقم خورد. فیلم‌های عمار در ندامتگاه‌ها، مدارس، خوابگاه‌ها، کانون‌های پرورش فکری، هیات‌های خانگی و ... اکران می‌شوند و به همین علت، عموم مردم می‌توانند از آن بهره‌برند.

بعد از ادوار اولیه، این جشنواره اهداف دیگری را مانند

جذب مخاطبان جدید به سینماها، قهرمان پروری

در فیلم‌های سینمایی و تکمیل چرخه تولید و اکران

در پیش گرفت.

طی این سال‌ها جشنواره عمار مجالی برای ارائه آثاری در جبهه انقلاب اسلامی فراهم آورد تااین آثار بیشتر دیده شوند و همچنین انگیزه‌ای برای تولید هر چه بیشتر این آثار فراهم یابید. عمار از همان ابتدای راه، هدف خود را بین رویدادهای سینمایی کشور تبیین کرد و مسیری متفاوت از سینمای به اصطلاح روشنفکری برگزید.

این جشنواره گام‌هایش را بر اساس مردمی بودن برداشت و امروز دیگر کاملاً روی خط مقاومت متمرکز است. سمت و سو و جهتگیری مشخص از شاخصه یک رویداد سینمایی است که عمار به آن دست پیدا کرده و در رسیدن به این دستاورد نباید نقش زنده‌یاد نادر طالب‌زاده را نادیده گرفت.

ایشان همواره بر این تاکید داشت که جشنواره عمار، بستری جدی داشته و استخوان دارد و گسترده در کل وطن ماست. به نوعی فکر و کانسیتی است که ریشه‌هایش را شهید مرتضی آوینی ساخته است.

مرحوم طالب‌زاده معتقد بود امروز بسیاری از افراد حتی دولتمردان ما نمی‌دانند انقلاب اسلامی برای چه بوده و چه هدفی را دنبال می‌کرده و به همین دلیل ما درگیر برجام و برجام‌های شویم.

در این دوره از جشنواره عمار به عنوان یکی از داوران بخش فیلمنامه حضور داشتم. امسال حدود ۶۰۰ اثر در این بخش برای جشنواره ارسال شد که از این ۶۰۰ اثر نزدیک به ۱۱۵ اثر به مرحله نهایی رسید.

این آثار کیفیت فوق‌العاده‌ای داشتند و به جرات می‌توان

گفت جهش قابل‌توجهی نسبت به دوره‌های پیشین

کرده‌بودند.

امیدوارم دستگاه‌های فرهنگی توجه بیشتری به جشنواره عمار داشته باشند. البته برآورد هزینه این جشنواره نسبت به دیگر جشنواره‌های کشور خیلی پایین است، اما به هر حال هر جشنواره‌ای برای برگزاری نیاز به یکسری ملزومات دارد. البته این نکته را هم متذکر شوم که سطح جشنواره بودن عمار تنها به همان افتتاحیه و اختتامیه‌اش در یک سالن سینما ختم می‌شود.

در حالی که برگزارکنندگان و اغلب شرکت‌کنندگان آن اطلاع دارند که بخش دیگر و مهم‌تری از جشنواره، در بیرون سالن در جریان است.

درواقع یک جریان سمبلیک است که می‌کوشد در تک‌تک اجزای خود، جنبش خارج از سالن سینما را نمایندگی و به مخاطب عرضه کند. در عمار جایزه‌ها بعد مادی ندارد یا بعد مادی آن اصلاً قابل توجه نیست، در واقع این معانی هستند که جشنواره عمار را شکل می‌دهند.

در فاصله کمتر از یک ماه تا شروع جشنواره فیلم فجر و نیز در شرایطی که تاکنون خبر رسمی از متقاضیان شرکت در جشنواره یا اسامی فیلم‌های انتخابی منتشر نشده، سازمان سینمایی اعلام کرد: اولویت اکران فیلم در سال ۱۴۰۲ با فیلم‌های حاضر در چهل و یکمین جشنواره فجر خواهد بود.

مدیرکل اداره نظارت بر عرضه و نمایش سازمان سینمایی تصریح کرد: با توجه به جریان تولید سینما و ضرورت مدیریت

جایزه تشویقی برای فیلم‌های جشنواره فجر

انتخاب دبیرهایی از کشورهای دیگر در جشنواره‌های سینمایی بین‌المللی مرسوم است اما شاید برای جشنواره فیلم عمار که همیشه دبیر ایرانی داشته، انتخاب شمارد نگاه اول کمی عجیب باشد. اما از جنبه دیگر و دید مثبت شما با پشتوانه حضور و زندگی در ایران و حسرت و نشر با مردم ایران و تسلط به زبان فارسی و فعالیت‌های فرهنگی مشترک، ابتدا با فرهنگ و فضای کشور بیگانه نیستید و دیگر این‌که باتوجه به افق و گستره جشنواره عمار، انتخاب شخصی از قاره آمریکا و نقطه‌ای فرسنگ‌ها دورتر از ایران، آن‌پیوند فرهنگی، اسلامی و هنرمندانه را تقویت می‌کند. لطفاً درباره دلایل این انتخاب و پذیرش توضیح دهید.

هویت فرهنگی عمار از ابتدا ایرانی بود و طبیعتاً دبیر ایرانی هم داشت تا علاوه بر بهره‌مندی از ظرفیت داخلی، فرصتی هم به منظور باز کردن افقی جدید برای ایران در فضای جهانی ایجاد کند. منتها نگاهی که عمار یون به ایران دارند، نگاهی متفاوت است، خود حاج نادر در بعضی از مصاحبه‌ها تاکید داشت ایران دیگر متعلق به ما نیست و خود ایران هم به یک پدیده بین‌المللی تبدیل شده است. به این معنا که اتفاقات و وقایع ایران مربوط به یک جغرافیای خاص نیست بلکه امروز کل جهان روی ایران حساب باز می‌کند. به قول ایشان مسیری که ایران در آن حرکت می‌کند، تعیین‌کننده خیلی از سیاست‌های بین‌المللی است. حتی ایشان در مثالی که می‌زد، می‌گفت حتی برخی رئیس‌جمهورهای جهان نسبت به سیاست خارجی خودشان درقبال ایران انتخاب می‌شوند. در مجموع در فضای معادلات ژئوپلیتیک جهان، ایران نقشی اساسی دارد لذا ما می‌توانیم دو نگاه نسبت به ایران داشته باشیم؛ ایران برای ایرانیان و ایران برای جهانیان. نگاه عمار، یک ایران برای جهان است، چون انقلاب اسلامی و گفتمان انقلابی ایران یک گفتمان بین‌المللی است و به قول حاج نادر یک انقلاب ایدئولوژیک است و ایدئولوژی هم مرز نمی‌شناسد. وقتی شما از ایدئولوژی صحبت می‌کنید، مرز جغرافیایی معنا ندارد.

من امروز دبیر جشنواره عمار هستم، شاید فردا یک آفریقایی یا یک چینی این مسئولیت را به‌عهده بگیرد. یکی از مسائل مهم گفتمان انقلاب این است که مرزها، فرهنگ‌ها، مذاهب و نژادها را حذف می‌کند. لذا آنهایی که عاشق انقلاب شدند، به دلیل جغرافیای ایران نیست بلکه به خاطر خود انقلاب است، چون انقلاب یک تحول عمیق برای همه آدم‌های جوینده حق در جهان است. امیرالمومنین فرمایشی درباره حق و اهل حق دارند: «اعرف الحق، تعرف اهل»، شما حق را بشناسید

تا پیروان حق را بشناسید». معیار، حق است، هرجا، با هر عنوانی، با هر تاریخی، با هر رنگی و با هر صفتی باشد، حق، حق است. اینها معیار انتخاب دوستان بود اما معیار پذیرش بنده هم در همین راستاست. البته چند موضوع در پذیرش دبیری عمار برایم مطرح بود، یکی شعار جشنواره اندیشه، رسانه و هنر است، درواقع دوستان عمار دنبال شخصیتی می‌گشتند که این سه مقوله را در زندگی خودش تجربه کرده باشد و الحمدلله من با توفیق خداوند متعال در این سال‌ها در این مقوله‌ها فعال و تا حدودی موثر بودم. چه در بحث اندیشه که خودم روحانی و طلبه هستم و بیشتر از ۳۰ سال در حوزه علمیه بودم و طبیعتاً با اندیشه و فکر سروکار داشتم. از لحاظ رسانه‌ای هم چند سالی حضور فعالی در رسانه‌های بین‌المللی و ایرانی و رسانه‌های

صحیح چرخه تولید و عرضه، طی تصمیمات اخیر در سازمان سینمایی مقرر شد اولویت اکران سال ۱۴۰۲ با آثار حاضر در جشنواره فیلم فجر باشد.

روح... سهرابی افزود: به طور طبیعی آن دسته از فیلم‌هایی که در جشنواره فجر شرکت نکرده باشند در فرصت چند ماهه اکران را از دست داده باشند در اولویت‌های بعدی اکران قرار خواهند گرفت.

گفت‌وگوی «جام جم» با سهیل اسعد، دبیر سیزدهمین جشنواره مردمی فیلم عمار

مکتب نادر طالب‌زاده را ادامه می‌دهیم

برای دوستان دران حاج نادر طالب‌زاده، هیچ کس نمی‌تواند جای خالی او را پر کند، به ویژه در جشنواره مردمی فیلم عمار که این هنرمند و فعال فرهنگی و رسانه‌ای متعهد و برجسته پایه‌گذار و به عنوان دبیر همیشگی این رویداد، پرچمدار آن بود.

اما با انتخاب سهیل اسعد، مستند ساز، فعال فرهنگی و رسانه‌ای که چهره‌ای شناخته شده در جهان است، نگرانی‌های عمار یون تا حدود زیادی رنگ باخت و آنها به ادامه مسیر جشنواره عمار امیدوار شدند. به ویژه این‌که اسعد با پشتوانه رفاقت دیرینه با حاج نادر و فعالان عمار و سابقه حضوری قابل اعتنا در رسانه‌های ایران، دلگرمی‌ها را افزایش می‌دهد و باعث قوت قلب مخاطبان سینمای ایرانی اسلامی می‌شود. و باز از موارد مهم و قابل اشاره دیگر این‌که اسعد به عنوان یک مبلغ دینی از آرزوتین و با روابط گسترده‌ای که در جهان اسلام و دنیای غرب دارد، می‌تواند ابعاد، اهداف و چشم‌اندازهای حضور موثر و بین‌المللی عمار را گسترش دهد. در روزی که سیزدهمین جشنواره مردمی فیلم عمار به طور رسمی کار خود را از شاهچراغ شیراز آغاز می‌کند، خواندن گفت‌ووی جام جم با سهیل اسعد درباره رویکردها و اهداف او خالی از لطف نیست.

علی‌رستگار
گروه فرهنگ و هنر

در هر دو موثر بود. زندگی او دو فصل داشت. فصل اول تاثیرگذاری اسلام و انقلاب اسلامی روی او بود و نقش مهمی در تشکیل شخصیت ایشان داشت و فصل دوم مربوط به زمانی می‌شود که او یک مسلمان و یک انقلابی واقعی شد و بعد این ثروت و سرمایه را برای اسلام و انقلاب هزینه کرد. او انسان بسیار بسیار متعهدی بود. انسان بسیار مسئولی بود به این معنا که مسئولیت بزرگی را در سمت‌های مختلف ازجمله همین جشنواره فیلم عمار پذیرفت. او همچنین متفکر، متخصص و معنوی بود. در سینمای انقلابی خیلی حرف داشت. یکی از پدیده‌های زیبای زندگی ایشان، تربیت‌کادر بود که برکات زیادی در این زمینه دیدیم. او از ابتدا هدف خودش را مشخص کرد و تا آخر می‌دانست که چگونه باید حرکت کرد و راه رسیدن به

به‌جز اینها به مستند جهان‌شهری‌ها هم به عنوان شرکت‌کننده در جشنواره عمار حاضر بودم و جایزه گرفتم. این انتخاب و این پذیرش درواقع ادامه راهی است که من قبلاً هم در آن بودم و این‌طور نیست که من غربیه تازه‌واردی در این فضا باشم.

زنده‌یاد نادر طالب‌زاده، پرچمدار همیشگی جشنواره عمار بود و حالا در ادامه هم با دش همیشه باقی است و نامش بر این رویداد سنگینی می‌کند. نظرتان درباره این شخصیت و فعال فرهنگی و رسانه‌ای مهم و تعیین‌کننده چیست و به‌ویژه با فصل مشترک تجربه زیسته در فضای تمدن غرب با مرحوم طالب‌زاده، چه برنامه‌هایی برای جانشینی شایسته ایشان دارید تا وراثت خوبی برای حاج‌نادر باشید؟

حاج‌نادر هم انسانی متأثر از اسلام و انقلاب بود و هم

نکته

بنابراین انتخاب این دو مکان، چه محل شهادت شهید عزیز ما آرمان علی‌وردی و چه محل شهادت شهدای شاهچراغ نمادی از قضا یا، دغدغه‌ها و دردهای مردم است. طبیعتاً جشنواره عمار مثل یک موجود زنده می‌ماند که باید با مردم زندگی کند و برای اثبات این اد‌عای مردمی بودن هم باید در محل‌ها و اماکن مردم حضور داشته باشد و با زبان مردم صحبت کند و آنها را شریک خودش ببیند. از طرف دیگر هم معیار اصلی انتخاب این اماکن، ارتباط آنها با انقلاب است. از اول هم گفتیم که عمار، به عنوان یک عنصر فعال انقلابی مطرح است لذا این دو فضا ارتباط تنگاتنگی با انقلاب دارند، چون دشمنان این دو محل را برای ضربه زدن به انقلاب انتخاب کردند. بنابراین ما در جبهه مقابل باید در همان جاهایی که دشمن انتخاب کرده، حضور پیدا کنیم؛ این مثل یک جنگ می‌ماند و جشنواره عمار هم به عنوان سردار جنگ نرم، باید در این جبهه‌ها حضور داشته باشد.

او افزود: در راستای حمایت از اکران فیلم‌های سینمایی، مشوق‌های گوناگونی از قبیل پخش تیزر تلویزیونی، حذف محدودیت زمانی اکران در صورت فروش و نیز مشوق‌های دیگری به فیلم‌هایی که در این مقطع زمانی روی پرده بروند تعیین شده و آن دسته از آثاری که در این مدت به اکران رسیدند حتی‌الامکان از این مشوق‌ها بهره‌مند شدند.

هدف برایش روشن بود. او حتی یک ذره از راهی که ترسیم کرده بود منحرف نشد. حاج‌نادر برای امثال بنده الگو، استاد و پدر معنوی بود. آرزوی ما بود که روزی بتوانیم مثل حاج‌نادر خدمت کنیم و موثر باشیم. احساس می‌کنم از لحاظ کمالات وجودی فاصله زیادی با ایشان دارم، لذا مقایسه امثال بنده با ایشان شاید صحیح نباشد. ما مثل فرزندان پدری هستیم که از دنیا رفته‌است و حالا صاحبخانه شده‌ایم و از روی اضطراب و اجبار باید مسئولیت را بپذیریم. ایشان در سال‌های حیاتش خانه بزرگی به نام عمار، افق نو، برنامه عصر، حضور در اربعین و... ساختند که حالا باید وارثان این خانه‌ای‌ان راه را ادامه دهند و مدیریت کنند. طبیعتاً از لحاظ خط‌مشی، تفکر، درک مسائل و تاریخ مشابهی که در زیستن در غرب داشتیم، روش‌های مشابهی داریم و این باعث می‌شود که سعی کنیم در نوع مدیریت هم این راه را ادامه دهیم. از طرفی من هم قائل به خلأ حاج‌نادر هستم که امثال بنده نمی‌توانیم به‌تنهایی آن را پر کنیم. لذا به‌نظم باید گروهی و به‌کمک همه دوستان حاج‌نادر این کار را انجام و راه او را ادامه دهیم اما در آن بخش مربوط به اقدامات خودم، گام اول همین مسئولیت دبیری عمار بود تا همراه دوستان دبیرخانه بتوانیم خدمت کنیم. سعی می‌ایر این است که مکتب حاج‌نادر ادامه یابند.

با وجود فعالیت‌های ارزشمند جشنواره عمار در دوره قبلی و تثبیت جایگاه و اثرگذاری‌اش در داخل کشور، اما در منطقه و در سطح بین‌المللی آن اتفاق مورد نظر رخ نداده است. با توجه به فعالیت مستمر و موثر و پیشینه حضور فرهنگی شما در کشورهای مختلف اروپا و آمریکا، جقدر می‌توانیم امیدوار به تقویت ابعاد جهانی این جشنواره و دسترسی به اهداف مورد نظر باشیم؟

این یک پروسه است و چیزی نیست که بتوان فقط با یک نیت و یک اراده در بعد بین‌المللی موثر واقع شوید. کارهای بین‌المللی پیچیدگی‌های خاص خودش را دارد. حضور در این فضا نیاز به امکانات و فکر بیشتر و مدیریت قوی‌تر دارد. این کار نیاز به نیروی متخصص دارد که هنوز در جشنواره عمار خیلی آمادگی کامل نداریم که بتوانیم در فرصت کوتاهی این وضعیت را تغییر دهیم. این‌که هنوز جشنواره فیلم عمار خیلی توانسته در فضای بین‌المللی موفق شود، به خاطر کمبود امکانات، کمبود نیرو، کمبود وقت و ... است. تابه‌حال بیشترین اولویت عمار، ایران بود و به‌نظم این تغییرات جوهری و بنیادین باید در خود ساختار عمار اتفاق بیفتد. این کار یک نفر نیست که با آمدن امثال بنده تحولی ایجاد شود. این کار سخت است و نیاز به فراهم‌شدن خیلی از موارد دارد. هروقت این اتفاق افتاد می‌توانیم درباره طرح‌ها، پروژه‌ها و برنامه‌ریزی‌هایی برای تقویت ابعاد جهانی جشنواره عمار صحبت کنیم. در تجربه این چند ماهی که در مسئولیت دبیری ما دوستان عمار داشتم و بعد از گزارش‌هایی که مطالعه کردم و جلسات متعددی که داشتم، فعلاً آن ساختار ایده‌آل را برای تاثیرگذاری در فضای بین‌المللی ندیدم. این نیت و اراده و تا حدودی نگاه بین‌المللی وجود دارد و یک سری افق بین‌المللی از لحاظ عملیاتی و میدانی مثل فعالیت در لبنان، فلسطین، غزه و عراق شروع شد، منتها هنوز ساختار مورد نظر تکمیل نشده است. لذا دوست دارم فعلاً بیشتر روی ساختار کار کنم تا فعالیت‌های بین‌المللی. حضور در فضای بین‌المللی نیاز به مقدماتی دارد که قرار است به‌تدریج فراهم شود.

پرفروش‌ترین فیلم‌های سال

جدول فروش سینمای ایران نشان می‌دهد که همچنان فیلم‌های با موضوع کمدی در صدر گیشه فروش قرار دارند. با توجه به اکران موجود در سینماهای کشور، فیلم «انفرادی» در کارگردانی مسعود اطیابی با

بیش از ۷۳ میلیارد تومان فروش در صدر جدول پرفروش‌ترین فیلم‌های اکران سال جاری قرار دارد. بر اساس جدول فروش فیلم‌های در حال اکران سینما تا سه‌شنبه ۱۳ دی ۱۴۰۱، فیلم سینمایی انفرادی با فروش بیش از ۷۳ میلیارد تومان، عنوان پرفروش‌ترین فیلم ایرانی سال ۱۴۰۱ را از آن خود کرده است. همچنین فیلم سینمایی «سگ‌بند» ساخته مهران احمدی هم که یک فیلم کمدی است، با ۴۱ میلیارد تومان فروش، تا امروز در رتبه دومین فیلم پرفروش سال ۱۴۰۱ قرار دارد. فیلم سینمایی «علف‌زار» به نویسندگی و کارگردانی کاظم دانشی که در زانری متفاوت از کمدی و با رویکرد اجتماعی و جنایی قرار دارد نیز با فروش بیش از ۲۱ میلیارد تومان سومین فیلم پرفروش ایرانی از آغاز سال ۱۴۰۱ است.

اکران فیلم‌های خارجی از سال ۱۴۰۲

محمد خراعی با اشاره به موضوع اکران فیلم‌های خارجی به صورت محدود در پی مطالبه سینماگران و مخاطبان سینماگفت: این موضوع در جلسه شورای راهبردی اکران مورد بحث و تبادل نظر کارشناسی قرار گرفت و با توجه به پیگیری و تقاضای تعدادی از

سینماگران در ماه‌های گذشته «گروه تحقیق و ارزیاب متخصص» در این زمینه مطالعات لازم را انجام داده‌اند و پس از بررسی ابعاد مختلف و در نظر داشتن همه جوانب مثبت و منفی این موضوع پیشنهاد اجرای این طرح به سازمان سینمایی ارائه شد. وی درباره آخرین جزئیات اکران آثاری از سینمای جهان در ایران گفت: از این رو بنا به علاقه‌مندی و درخواست مردم برای دیدن فیلم‌های روز دنیا و تقاضای سینماداران، موضوع اکران فیلم‌های خارجی به صورت محدود در دستور کار اجرایی سازمان سینمایی برای سال ۱۴۰۲ قرار گرفته است. رئیس سازمان سینمایی با بیان این که این طرح با هدف ایجاد تنوع در سبد اکران سینمای ایران طراحی شده است، ادامه داد: مطالعات برنامه‌ریزی در این باره توسط حوزه‌های تخصصی آغاز شده و پس از نهایی‌شدن ساز و کارهای آن، آیین‌نامه مربوطه تدوین و اکران فیلم‌های خارجی سال آینده آغاز خواهد شد.

۴ فیلم سینمایی پروانه ساخت گرفتند

چهار فیلم بلند سینمایی شاید جایی دیگر، گاوبندی، فضای فاز و جزایر مجنون پروانه ساخت دریافت کردند. علی‌تصدیقی که دو سال پیش ۱۳ سالگی را جلوی دوربین برده بود، حالا در دومین ساخته بلند سینمایی خود فیلم «شاید» جایی دیگر را می‌سازد. محسن نساوند در نخستین ساخته بلند سینمایی خود فیلم «گاوبندی» را جلوی دوربین خواهد برد. مهدی فردقادری پس از سه فیلم «جاودانگی»، «بی‌وزنی» و «آرزوگائف» در چهارمین فیلم بلند سینمایی خود «فضای فاز» را جلوی دوربین خواهد برد و بالاخره مهدی شامحمدی نیز قرار است جزایر مجنون را به تهیه‌کنندگی عباس ناداران کارگردانی کند.

